

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Sect. I. An Christi voluntas fuerit libera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

Dicendum 4. Christum Dominum per scientiam acquisitam ea omnia cognouisse, quæ ab homine naturaliter per lumen intellectus agentis cognosci possunt. Ita S. Thom. quæst. 12. a. 1. quod probat ex eo, quod nihil imperfectum fuit in Christo quantum ad animam; fuisse autem imperfecta hæc eius scientia, si secundum eam non sciisset omnia, quæ per illam sciri possunt.

Est autem obseruandum Christum Dominum hæc scientiam acquisitam non habuisse ab instanti conceptionis, vt docet S. Doctor art. 2. sed illam acquisiuisse brevissimo aliquo temporis spatio, idque ob admirabile ingenij præstantiam; illum tamen (vt rectè monet idem S. Doctor art. 3.) nihil vnquam ab vlllo vel homine vel Angelo didicisse, sed per proprii ingenij virtutem scientiam illam ex rebus ipsis hausisse; cum enim & hominum & Angelorum caput esset, eius dignitati non congruebat vt quidquam ab illis addiceret.

Obijcies, constare ex Euang. quod Christus Dominus homines aliquando interrogauit, & multa ab ijs quaeruit. Responder S. Doctor art. 3. ad 1. Christum Dominum homines aliquando interrogasse, non vt aliquid addiceret, sed vt interrogatos erudiret.

CAPVT VI.

De voluntate & merito Christi.

SECTIO I.

An Christi voluntas fuerit libera.

Supponimus in Christo Domino fuisse non solum diuinam sed etiam humanam voluntatem; siue nomen voluntatis sumatur pro facultate volendi, siue pro ipso actu volendi, primum enim constat ex eo, quod in Christo

Christo Domino fuit natura humana integra & perfecta; est autem de integritate ac perfectione natura humana, cum intellectualis sit, ut volendi facultate prædita sit. Secundum etiam patet ex eo, quod de ratione ipsius facultatis volendi sit, ut actus sibi proprios & connaturales elicere queat.

Vtrumque autem tanquam fide certum definitum fuit contra Monothelitas, vnam tantum in Christo voluntatem (diuinam scilicet) admittentes, & humanam negantes, in 6. Conc. gener. act. 4. & 8. in epist. Agathonis Papæ, ibidem lecta & recepta, & in Conc. Lateran. sub Martino I. conf. 5. hæc igitur veritate supposita queritur, an voluntas humana Christi fuerit libera: de diuina enim iam egimus tract. 2. cap. 4. sect. 3. Pro cuius resolutione

Dicendum est, Christi Domini voluntatem fuisse verè ac perfectè liberam. Est de fide, & constat ex scripturis: *Is. 7. prædicit Propheta de Christo, quod sciet reprobare malum, & eligere bonum; atqui electio est actus proprius libera voluntatis, ut docet S. Thom. 3. part. q. 18. a. 4. vbi hunc locum Isaia ad probationem huius veritatis adhibet; item cap. 53. eiusdem Propheta dicitur de Christo, quod oblatus est, quia ipse voluit; & ipse Christus Dominus S. Ioan. 10. Nemo tollit animam meam à me: sed ego pono eam à me ipsa, & potestatem habeo ponendi eam, & potestatem habeo iterum sumendi eam.*

Probatum insuper hæc ratione: Christus Dominus præsertim per obedientiam suam perfecit opus nostræ redemptionis Rom. 3. vbi Apost. dicit per Christi obedientiam homines esse iustificatos: atqui perfecta obedientia sine voluntatis libertate esse non potest, iuxta quod dicit S. Aug. epist. 46. *Nullam posse sine arbitrio libero esse obedientiam; vnde sequitur Christi voluntatem fuisse perfectè liberam.*

Obijcies Christum Dominum, ut supra diximus, non potuisse peccare; ex quo sequitur illū in exequendis ijs, quæ sibi à Patre imperata fuerunt, liberum non fuisse; si enim liber fuisset, potuisset illa non facere, ac non faci-

endo peccare. Hæc obiectio grauem continet difficultatem, an scilicet, & quâ ratione Christi libertas cum eius impeccabilitate conciliari possit. Omissis autem variis Theologorum ad hanc obiectionem responsionibus, omnium probabilissimè loqui videntur, illi, qui dicunt quòd, quamuis Christus Dominus ratione suæ impeccabilitatis liber non fuerit ad obseruanda vel non obseruanda in genere præcepta sibi à Deo Patre imposita, e.g. præceptum illud affirmatiuū, quo ad genus humanum per mortem suam redimendum obligabatur; liber tamen fuit illud obseruandū, vel non obseruandum in specie, vel in individuo, id est, quòd quamuis mandato illo diuinitus accepto liberum illi non fuerit in genere, mortem acceptare, vel non acceptare; liberum tamen illi fuit mortem acceptare tali horâ vel momento temporis; teriùs, v. c. citiùs; liberum item ei fuit illam acceptare cum tali charitatis ardore vel intensione, maiori vel minori; item cum tali motiuo talis vel talis virtutis, v. g. religionis, obedientiæ, patientiæ, fortitudinis, & similibus: vnde sequitur illam mortis acceptationem Christo Domino fuisse simpliciter & absolute liberam, non solum quoad eius circumstantias, sed etiam quoad ipsius actus substantiam, non modò numericam, sed etiam specificam; non enim est idem numero secundum substantiam voluntatis actus intensus & remissus, multoquè minus actus elicitus & proprio motiuo alicuius virtutis, & ex proprio alterius diuersæ speciei; cum vtriusque actus entitas seu substantia non modò numerica, sed etiam specificè diuersa sit & quamuis externa mortis & tormentorum perpessio sit eadem secundum physicam suam entitatem quocumque ex actu voluntatis siue intenso siue remisso, & quocumque ex formali motiuo acceptetur; nihilominus in genere moris diuersa prorsus est pro diuersitate actus voluntatis, per quem acceptatur, nec quidquam bonitatis moralis aut meriti habet, nisi dependenter ab interno voluntatis actu: vnde sequitur acceptationem ac perpersionem mortis in Christo fuisse illi omnino liberam quæ

quæ tamen libertas nullam cum eius impeccabilitate repugnantiam habuit: & sic dicendum est de alijs eius actibus.

SECTIO II.

Quæ ratione Christi voluntas libera fuerit.

Non est opus hic ea repetere, quæ tract. 2. cap. 4. sect. 3. dicta sunt, ubi obseruauimus de triplici libertate apud sanctos Patres fieri mentionem, nempe de libertate naturæ, gratiæ, & gloriæ. Quæstio autem propo- sita intelligenda non est de libertate gratiæ, constat enim ex antè dictis Christum Dominum à peccato fuisse perfecte libertum; nec de libertate gloriæ, cum à primo instanti conceptionis ipsam acceperit, quamuis illà quoad corpus & partem animæ inferiorem in hac vita fruius non fuerit. Quarimus igitur hic solum de libertate naturæ, quæ ratione Christi voluntas perfectâ naturæ libertate prædita fuerit, quod vt euidentius fiat.

Supponimus id, quod loco citato à nobis dictum est, libertatem scilicet naturæ in eo consistere, quod voluntati non solum nulla coactio, sed neque etiam vlla necessitas inferatur, ac ipsa voluntas libera prorsus & indifferens relinquatur, tam quoad exercitium, quam quoad specificationem sui actus. Quamuis autem hoc i- bi à nobis auctoritate SS. Ambr. Hier. Aug. & Bern. ob- iter probatum sit; quia tamen hæc veritas maximi mo- menti esse censetur, & ex illa tanquam ex certo princi- pio plurimæ aliæ Theologicæ conclusiones dependent, idcirco illam hic denuò probamus.

In primis auctoritate scripturæ: 1. Cor. 7. vbi Apost. loquens de seruanda virginitate expressis verbis dicit, hominem non habere necessitatem sed potestatem habere sua vo- luntatis, vbi potestatem volendi opponit necessitati vo- lendi: Eccli. 15. vbi dicitur Deum reliquisse hominem in ma- nu consilij sui. Item apposuisse illi aquam & ignem: vt ad quod
 N s
 volu